

Ej verkställda domar och beslut
för personer med funktionshinder
i Västmanlands län 2003

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län
Samhällsbyggnadsenheten
2003 Nr 17

Ingår i Länsstyrelsen rapportserie, 2003 nr 17
ISSN 0284-8813

Har Du frågor, önskar fler exemplar m m, kontakta Samhällsbyggnadsenheten
721 86 Västerås, tel: 021-19 50 00, fax: 021- 12 59 10, e-post: lansstyrelsen@u.lst.se

Sammanfattning

Utgångspunkten för handikappolitiken är principen om alla människors lika värde och lika rätt. Människor med funktionshinder ska ha möjlighet att leva och vara delaktiga i samhället som andra. En rättighetslag som lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) begränsar rent faktiskt området för den kommunala självstyrelsen. Det innebär att om en person med funktionshinder har rätt till insatser har det företräde framför den kommunala självstyrelsen och att verksamhet enligt LSS måste prioriteras av ansvariga huvudmän. Trots detta finns fortfarande domar och beslut inom landsting och kommuner som inte är verkställda.

Av Länsstyrelsens uppföljning för år 2003 framgår att det i länet som helhet d v s inom både kommuner och landsting finns 229 personer som inte får tillgång till insatser som de enligt lag har rätt till. I kommunerna är det 135 personer, varav 112 vuxna och 23 barn och inom landstinget är det 94 personer varav 67 vuxna och 27 barn.

Det finns totalt fyra domar om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS som inte är verkställda den 1 januari 2003. Det är en minskning med mer än hälften jämfört med tidigare år vilket är positivt. Situationen kan trots detta inte anses vara acceptabel då personer med funktionshinder inte får tillgång till av Länsrätten beslutade insatser. Det finns vidare totalt 233 ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov enligt 9 § LSS och socialtjänstlagen (2001:453) (SoL). Det är 139 kommunala beslut och 94 landstingsbeslut. Det totala antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut i länet fortsätter dock att minska, vilket är positivt.

De insatser som ej verkställda beslut i huvudsak avser är rådgivning och annat personligt stöd, kontaktperson och bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. De insatser som ökat markant bland ej verkställda beslut jämfört med tidigare år är insatserna ledsarservice och kontaktperson enligt 9 § LSS. Övriga insatser som ökar, om än i mindre grad, är familjehem eller bostad för barn och ungdomar enligt 9 § LSS och bostad med särskild service enligt 4 kap 1 § SoL. De insatser som minskar mest är rådgivning och annat personligt stöd, korttidsvistelse utanför hemmet och daglig verksamhet enligt 9 § LSS. En minskning kan även noteras för insatserna korttidstillsyn för skolungdom och bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS även om minskningen är relativt liten.

Det finns två kommuner i länet som har verkställt alla sina beslut, Heby kommun och Skinnskatteberg kommun. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att kommunerna följer gällande lagstiftning genom att se till att personer med funktionshinder får beviljade insatser verkställda.

I fem kommuner, Hallstahammar, Köping, Norberg, Skinnskatteberg och Sala, har antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut minskat. Minskningen avser i första hand insatserna bostad med särskild service för vuxna, kontaktperson och korttidsvistelse utanför hemmet enligt 9 § LSS. Även inom landstinget har antalet ej verkställda beslut enligt 9 § LSS minskat markant. Det finns stora skillnader inom landstingets områden avseende antalet ej

verkställda beslut och anledningar till att beslut inte har verkställts. Inom landstinget har Köping flest antal ej verkställda beslut.

I fem kommuner, Arboga, Fagersta, Kungsör, Surahammar och Västerås, har antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut ökat. De insatser som ökar i flest kommuner är beslut om kontaktperson och bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS men i några kommuner ökar även ledsagarservice, korttidsvistelse utanför hemmet och familjehem eller bostad för barn och ungdomar enligt 9 § LSS. Ett fåtal kommuner ger avslag med hänvisning till resursbrist för att tillgodose enskilda personers rättssäkerhet.

Länsstyrelsen ser positivt på att antalet ej verkställda beslut i kommuner och landsting minskar. Det är dock viktigt att ansvariga nämnder ser till att förvaltningarna har tillräckliga resurser för att verkställa alla beslut. Det behövs en aktiv planering för att kunna tillgodose behovet av insatser hos personer med funktionshinder. Att inte kunna verkställa beslut och domar får allvarliga konsekvenser för den enskilde personen och undergräver förtroendet för myndigheten ifråga. Att inte verkställa beslut är ur förvaltningsrättslig synpunkt lika allvarligt som underlåtenhet att verkställa domstols dom.

Utgångspunkten i LSS är att den enskilde ska få sitt behov av stöd och insatser tillgodosett i den egna kommunen och landstinget. Länsstyrelsen vill dock påpeka att det sedan 2001 finns en bestämmelse i 17 a § LSS som anger att kommun eller landsting, om särskilda skäl föreligger, får träffa avtal om kostnadsansvar för bostad med särskild service. Syftet är att underlätta för enskilda, tex. personer med komplicerade funktionshinder, att få tillgång till anpassade boendelösningar och särskild kompetens, som kan vara svår att tillhandahålla i små kommuner. Kommuner med litet befolkningsunderlag kan även samverka kring gemensamma bostäder med särskild service och på så sätt erbjuda fler boendialternativ än vad som annars vore möjligt.

Kirsi Kirpislidis
Socialkonsulent

Innehåll

1	Bakgrund	2
2	Syfte	2
3	Metod och urval	3
4	Genomförande	3
5	Definitioner	3
6	Ej verkställda domar	4
7	Ej verkställda beslut och avslagsbeslut	6
8	Situationen i kommuner och landsting	9
8.1	Arboga	9
8.2	Fagersta	10
8.3	Hallstahammar	10
8.4	Heby	11
8.5	Kungsör	11
8.6	Köping	12
8.7	Norberg	13
8.8	Sala	14
8.9	Skinnskatteberg	15
8.10	Surahammar	15
8.11	Västerås	16
8.12	Landstinget	18
	Bilagor	1-6

1 Bakgrund

Problemet med domar och beslut som inte verkställs har varit en realitet sedan LSS trädde i kraft 1994 och har ökat sedan dess. Detta ska ses mot det faktum att ett av motiven för genomförandet av LSS var att befintlig lagstiftning inte var tillräcklig för att skapa jämlika levnadsvillkor för personer med omfattande och varaktiga funktionshinder. Vid utvärderingen av handikappreformen visade länsstyrelsernas granskning att det fanns domar som inte var verkställda i alla län, trots att lång tid gått sedan dom meddelats. Flera studier under 1990-talet har visat på att personer med funktionshinder fortfarande har sämre levnadsförhållanden än befolkningen i allmänhet. Länsstyrelserna har år 2000, 2001 och 2002 haft som särskilt uppdrag att följa upp antalet ej verkställda domar och beslut enligt 9 § LSS och 4 kap 1 § SoL.

Ett handikapp uppstår i mötet mellan en persons funktionsnedsättning och den omgivande miljöns krav och utformning. Samma funktionshinder kan ha olika betydelse beroende på faktorer i omgivningen. Rumslig tillgänglighet, hjälpmedel, omgivningens attityder och en rad andra faktorer påverkar om och i vilken grad ett funktionshinder innebär ett handikapp. Detta ställer krav på anpassning av miljön efter individers förutsättningar och medför att handikappfrågor blir tvärsektoriella frågor. Kommuner och landsting har därmed anledning att se över sin planering på flera nivåer för att på ett bättre sätt kunna planera och tillgodose nuvarande och framtida behov av stöd och service hos länets innevånare.

Det är oacceptabelt i en rättsstat att gynnande domar inte respekteras och att gynnande beslut inte verkställs. Vid ett gynnande beslut har den enskilde personen inte någon möjlighet att ta ärendet till domstol eftersom beslutet inte går den enskilde emot och därmed inte är möjligt att överklaga. Det innebär i praktiken att den enskilde personen blir rättslös. Justitieombudsmannen har därför i sitt beslut understrukit vikten av att nämnden klargör om insatsen som söks kan verkställas inom rimlig tid. Om inte detta är fallet bör ansökan avslås med hänsyn till den enskildes rättssäkerhet (dnr 2577-2000).

2 Syfte

Syftet med uppföljningen är att undersöka hur många ej verkställda domar och beslut och avslagsbeslut trots bedömt behov enligt 9 § LSS och 4 kap 1 § SoL som finns i länets kommuner och landsting rörande personer med funktionshinder per den 1 januari 2003.

Följande frågeställningar är aktuella:

- Hur många ej verkställda domar finns den 1 januari 2003.
- Hur många ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov finns den 1 januari 2003.
- Har avslagsbeslut överklagats.
- Vilka insatser avser ej verkställda domar och beslut samt avslagsbeslut trots behov.
- Vad är anledningen till avslagsbeslut trots behov och till att domar och beslut ej är verkställda.
- Finns datum angivet för planerad verkställighet av ej verkställda domar eller beslut.

- Har andra insatser erbjudits i avvaktan på verkställighet.

3 Metod och urval

Informationen har inhämtats via tre enkäter som utarbetats i en central samverkansgrupp med representanter från landets länsstyrelser och Socialstyrelsen. Enkäterna avser avslagsbeslut trots behov och ej verkställda domar och beslut. Det som efterfrågats är domar, beslut eller avslagsbeslut trots behov om insatser enligt 9 § LSS och 4 kap 1 § SoL inom kommunernas omsorg om personer med funktionshinder samt landstingets verksamhet enligt LSS.

Avslagsbeslut trots behov och ej verkställda domar eller beslut för personer som flyttat från kommunen eller länet räknas inte in i materialet. I de fall ett avslagsbeslut har överklagats och personen fått en dom redovisas endast domen. I de fall där den enskilde har tackat nej på grund av att bostaden inte är fullvärdig räknas det i materialet som att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen på grund av resursbrist. Beslut som redovisats som delvis eller helt verkställt och där insatsen som erbjuds ges enligt HSL räknas i uppföljningen som ej verkställt beslut. De av landstingets beslut som redovisas som flera utifrån att stöd ges av flera personalkategorier har i materialet sammanställts per person och räknas som ett beslut.

4 Genomförande

Information om antalet avslagsbeslut och ej verkställda domar eller beslut per den 1 januari 2003 har inhämtats från länets alla kommuner och Västmanlands läns landsting. Informationen har lämnats via tre olika enkäter som skickats ut under december 2002. Svaren inkom under perioden mars - april 2003. Materialet har sedan sammanställts i denna rapport.

5 Definitioner

I rapporten definieras omsorg om personer med funktionshinder som verksamhet för alla personer med beslut enligt 9 § LSS och personer med funktionshinder som är yngre än 65 år med beslut enligt 4 kap.1 § SoL. Definitionen på planerad verkställighet i rapporten är att det finns ett datum angivet för när verkställighet av insats kommer att ske.

Insatser enligt 4 kap.1 § SoL som kommunen svarar för är bland annat hjälp i hemmet och bostad med särskild service, även andra insatser kan förekomma. Insatser enligt 9 § LSS som kommunen svarar för är personlig assistans enligt 9 § p.2 LSS, ledsagarservice enligt 9 § p.3 LSS, kontaktperson enligt 9 § p.4 LSS, avlösarservice i hemmet enligt 9 § p.5 LSS, korttidsvistelse utanför hemmet enligt 9 § p.6 LSS, korttidstillsyn för skolungdom enligt 9 § p.7 LSS, boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § p.8 LSS, bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § p.9 enligt LSS och daglig verksamhet enligt 9 § p.10 LSS. Insatser som landstinget svarar för är beslut om rådgivning och annat personligt stöd enligt 9 § p.1 LSS.

6. Ej verkställda domar.

Fördelning av antalet ej verkställda domar under åren 2000-2003

Kommun/ Lands- ting	Domar 2003-01	Domar 2002-01	Domar 2001-01	Domar 2000-01
Arboga				
Fagersta				
Hallstahammar			1	
Heby				
Kungsör				
Köping				
Norberg				
Sala				
Skinnskatteberg				
Surahammar				
Västerås	4	9		1
Landstinget				
Totalt	4	9	1	1

Antalet meddelade domar under år 2002

Länsrätten har under 2002 meddelat åtta domar om bifall till överklagat beslut enligt 9 § LSS. Till detta tillkommer en dom från 2000 som inte är verkställd. De kommuner som berörs och de insatser som avses är Hallstahammars kommun med en dom om personlig assistans och en dom om bostad med särskild service för vuxna, Norbergs kommun med en dom om korttidsvistelse utanför hemmet, Sala kommun med en dom om bostad med särskild service för vuxna och Västerås kommun med fyra domar om bostad med särskild service för vuxna. Fem av domarna har meddelats efter den 1 juli 2002 då lagändringen om särskild avgift trädde i kraft.

Domar som inte var verkställda den 1 januari 2003

Fyra domar om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS i Västerås kommun är inte verkställda. Domarna avser två män och två kvinnor.

Dom har meddelats i februari 2000 om bifall till överklagan om fullvärdig bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. Personen bor i ej fullvärdig gruppboende. Västerås kommun har i december 2001 erbjudit en fullvärdig bostad med särskild service för vuxna. Bostaden beräknades vara klar för inflyttning hösten 2002. Inflyttningen senarelades och domen planeras bli verkställd i mars 2003. Personen har t o m datum för planerad verkställighet väntat i tre år på att få dom verkställd.

Dom har meddelats i februari 2002 om bifall till överklagan om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. Äldre- och handikappnämnden i Västerås har avslagit ansökan trots behov. Personen är bosatt i annan kommun. Äldre- och handikappnämnden har i mars

2003 erbjudit en fullvärdig bostad med särskild service för vuxna vilket god man tackat nej till. Domen planeras nu bli verkställd i september 2004. Personen har t o m det första erbjudandet väntat i 1 år på att få dom verkställd.

Dom har meddelats i augusti 2002 om bifall till överklagan om fullvärdig bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. Äldre- och handikappnämnden i Västerås har i maj 2002 avslagit ansökan trots behov. Personen bor i ej fullvärdig bostad. Domen är inte verkställd p g a platsbrist. Domen planeras bli verkställd i april 2003. Personen har t o m datum för planerad verkställighet väntat i åtta månader på att få dom verkställd.

Dom har meddelats i november 2002 om bifall till överklagan om fullvärdig bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. Äldre- och handikappnämnden har i juni 2002 avslagit ansökan trots behov om fullvärdig bostad. Personen bor i ej fullvärdig gruppbostad. Domen planeras bli verkställd i april 2003. Personen har t o m datum för planerad verkställighet väntat i fem månader på att få dom verkställd.

Länsstyrelsens kommentarer

Det finns i länet totalt fyra domar som inte är verkställda den 1 januari 2003. Tre domar planeras bli verkställda under 2003 och en dom planeras bli verkställd under 2004. Anledningen till att domarna inte har verkställts omgående är att Västerås kommun inte kan tillhandahålla insatsen. Personerna har väntat mellan fem månader och tre år på att få dom verkställd, en väntetid som inte kan anses skälig.

Det totala antalet ej verkställda domar i länet har minskat med mer än hälften jämfört med tidigare år vilket är positivt. Situationen kan dock inte anses vara acceptabel då personer med funktionshinder inte får tillgång till av Länsrätten beslutade insatser. Länsstyrelsen kan dock konstatera att Västerås kommun har en planering för alla berörda personer. Alla utom den person som tackat nej till fullvärdig bostad kommer att erhålla adekvata insatser senast under april 2003.

7. Ej verkställda beslut och avslagsbeslut

Det totala antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut åren 2001-2003

Kommun / Landsting	Beslut 2003-01	Avslag 2003-01	Totalt 2003-01	Totalt 2002-01	Totalt 2001-01
Arboga	11	0	11	0	2
Fagersta	7	2	9	2	0
Hallstahammar	2	0	2	7	2
Heby	0	0	0	0	1
Kungsör	3	0	3	1	1
Köping	18	0	18	24	9
Norberg	2	0	2	7	8
Sala	2	0	2	8	10
Skinnskatteberg	0	0	0	4	0
Surahammar	17	0	17	0	4
Västerås	75	0	75	67	53
Landstinget	94	0	94	289	334
Totalt	231	2	233	409	424

Det totala antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov enligt 9 § LSS och 4 kap.1 § SoL i länets kommuner och landsting är vid uppföljningen 233 stycken. Antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov inom kommunerna är 139 och berör 131 personer. Av dessa är 108 vuxna varav 40 kvinnor och 68 män samt 23 barn varav 8 flickor och 15 pojkar. Inom landstinget är det 94 ej verkställda beslut som berör 94 personer. Av dessa är 67 vuxna varav 34 kvinnor och 33 män samt 27 barn varav 13 flickor och 14 pojkar.

Länsstyrelsens kommentarer

Endast två kommuner i länet, Heby kommun och Skinnskattebergs kommun har verkställt alla sina beslut. Antalet beslut har minskat i fem kommuner och landstinget samt ökat i fem kommuner. Det totala antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut i länet har fortsatt att minska. Det beror bland annat på att landstinget arbetar med uppföljning och att flera kommuner aktivt arbetar för att komma tillrätta med situationen med ej verkställda beslut. Dessa kommuner är t.ex. Hallstahammar, Köping, Norberg och Sala där antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut har minskat. Minskningen mellan åren 2001 och 2002 var 4 %. Minskningen för detta år är större, hela 44 %, vilket Länsstyrelsen ser som mycket positivt.

Fördelningen i länet av ej verkställda beslut och avslagsbeslut per insats

	9:1	9:2	9:3	9:4	9:5	9:6	9:7	9:8	9:9	9:10	4:1	totalt
Arboga	0	0	0	9	0	0	0	0	2	0	0	11

Fagersta	0	0	0	7	0	0	0	0	2 *	0	0	9
Hallstahammar	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Heby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kungsör	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	3
Köping	0	1	0	13	0	2	0	0	2	0	0	18
Norberg	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Sala	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
Skinnskatteberg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surahammar	0	0	4	8	0	3	0	0	0	1	1	17
Västerås	0	1	9	18	0	9	0	2	23	9	4	75
Landsting	94	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94
Totalt	94	2	13	60	0	14	0	2	31	11	6	233

I tabellen har avslagsbeslut markerats med *.

Länsstyrelsens kommentarer

De insatser som ej verkställda beslut i huvudsak avser är rådgivning och annat personligt stöd, kontaktperson och bostad med särskild service för vuxna. De insatser bland ej verkställda beslut som har ökat markant jämfört med föregående år är ledsagarservice 54 % och kontaktperson 37 %. Övriga insatser som har ökat, om än i mindre grad, är familjehem eller bostad för barn och ungdomar och bostad med särskild service enligt 9 § LSS samt särskilt boende enligt 4 kap.1 § SoL. Insatser som har minskat mest är rådgivning och annat personligt stöd 68 %, korttidsvistelse utanför hemmet 37 % och daglig verksamhet 22 %. En minskning har även noterats för insatserna korttidstillsyn för skolungdom och bostad med särskild service för vuxna även om minskningen är relativt liten. Insatser som ligger kvar på samma nivå är personlig assistans och avlösarservice utanför hemmet.

Fördelningen i länet - anledning till att beslut inte är verkställda.

Anledning Kommun/ lands- ting	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.
Arboga	1	7	1	2	0

Fagersta	2 *	6	0	0	1
Hallstahammar	0	1	0	0	1
Heby	0	0	0	0	0
Kungsör	2	1	0	0	0
Köping	3	12	0	1	2
Norberg	0	2	0	0	0
Sala	1	1	0	1	0
Skinnskatteberg	0	0	0	0	0
Surahammar	2	12	0	3	0
Västerås	31	19	3	8	14
Landsting	0	29	5	10	50
Totalt	42	90	9	24	68

I tabellen har avslagsbeslut räknats in och markerats med *.

Länsstyrelsens kommentarer

Den vanligaste anledningen till att kommuner och landsting inte har kunnat verkställa sina egna beslut är brist på personer som kan ta uppdrag och brist på personal. Bristen på personal och kontaktpersoner inom kommuner och landsting är i 38 % anledningen till att beslut inte är verkställda.

Inom kommunerna uppges i första hand brist på lämpliga personer som kan ta uppdrag som den största anledningen och därefter resursbrist med avseende på lämpliga bostäder och platser i daglig verksamhet och korttidshem. Brist på lämpliga bostäder och platser motsvarar 18 % av kommunernas ej verkställda beslut och brist på lämpliga personer och personal motsvarar 43 % av kommunernas ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov.

Inom landstinget uppges i första hand annan anledning och därefter brist på personal som skäl till ej verkställda beslut. Brist på personal motsvarar 30 % av landstingets ej verkställda beslut och annan anledning motsvarar 53 % av landstingets ej verkställda beslut. Under annan anledning uppges bland annat orsaker som att kontakten var noterad i HSL, att behov ej föreligger och att beslut inte har följts upp.

Det finns anledning för såväl landsting som kommuner att se över hur förvaltningarna arbetar med att verkställa beslut. Ansvariga nämnder bör se över om förvaltningarna har den planering och de resurser som krävs. Det handlar om resurser för byggnation men även i form av personella resurser till verksamheten samt en långsiktig planering.

8. Situationen i kommuner och landsting

I länets kommuner finns totalt 139 ej verkställda beslut fördelat på 133 ej verkställda beslut enligt 9 § LSS och 6 ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL. Det är 131 personer som berörs varav 108 vuxna fördelat på 40 kvinnor och 68 män samt 23 barn fördelat på 8 flickor och 15 pojkar. Inom landstinget finns totalt 94 ej verkställda beslut om rådgivning

och annat personligt stöd enligt 9 § LSS. Personerna som berörs är 67 vuxna fördelat på 34 kvinnor och 33 män samt 27 barn fördelat på 13 flickor och 14 pojkar.

8.1. Arboga kommun.

I Arboga kommun finns 11 personer med ej verkställda beslut, tre barn varav två flickor och en pojke samt åtta vuxna varav två kvinnor och sex män. Totalt är det 11 beslut om insatser enligt 9 § LSS som avser nio beslut om kontaktperson och två beslut om bostad med särskild service för vuxna. Anledningen till att besluten inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen, för en person saknas lämplig bostad, för sju personer saknas person som kan ta uppdrag, för en person var det p g a annan orsak d v s att tidigare kontaktperson har slutat i oktober 2002. En person har tackat nej trots flera erbjudanden då man inte har hittat rätt person och en person har tackat nej då det som erbjudits inte har varit en fullvärdig bostad. En person har erbjudits korttidsplats i avvaktan på beviljad insats.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Beslut totalt
9:2						
9:3						
9:4		7	1	1		9
9:5						
9:6						
9:7						
9:8						
9:9	1			1		2
9:10						
4:1						
totalt	1	7	1	2		11 (0)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut i Arboga kommun har ökat. De ej verkställda beslut som redovisats avser i första hand insatser som kräver personella resurser men det finns även två beslut om bostad med särskild service. Det är viktigt att förvaltningen får tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla adekvata insatser. Insats med kontaktperson i några fall varit verkställd tidigare och det framgår att förvaltningen arbetar för att verkställa dessa beslut.

8.2. Fagersta kommun

I Fagersta kommun finns nio vuxna personer med ej verkställda beslut, varav fem kvinnor och fyra män. Insatserna avser sju beslut om kontaktperson och två avslagsbeslut trots behov om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. Anledningen till att beslut

inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen, för sex personer då uppdragstagare saknas och för en person uppges annan anledning d v s personen har inte svarat trots att kommunen flera gånger sökt kontakt för att verkställa insatsen. Anledningen till avslagsbeslut trots behov är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen då lämpliga bostäder saknas för två personer. Avslagsbesluten har inte överklagats.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Beslut totalt
9:2						
9:3						
9:4		6			1	7
9:5						
9:6						
9:7						
9:8						
9:9	2					2 (2)
9:10						
4:1						
totalt	2	6			1	9 (2)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut trots behov har ökat med 78 % i Fagersta kommun. De ej verkställda beslut som står för största delen av ökningen avser insats med kontaktperson. Anledningen till att beslut inte har verkställts är i första hand brist på personer som kan ta uppdrag som kontaktperson. Länsstyrelsen ser positivt på att Fagersta kommun ger avslag på resursbrist när det gäller bostad med särskild service för att tillgodose de enskilda personernas rättssäkerhet. Det är dock viktigt att förvaltningen får tillräckliga resurser för att tillgodose behovet av bostäder.

8.2. Hallstahammars kommun.

I Hallstahammars kommun finns två vuxna personer med ej verkställda beslut, varav en kvinna och en man. Det är totalt två beslut varav ett beslut om kontaktperson enligt 9 § LSS och ett beslut om bistånd med särskilt boende enligt 4 kap. 1 § SoL. Anledning till att insatserna inte är verkställda är för en person att beslut om särskilt boende fattades först i december 2002 om flytt till ett äldreboende. Personen bor idag i bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § LSS. För en person kan kommunen inte tillhandahålla insatsen då kontaktpersonen nyligen har flyttat och uppdragstagare saknas.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2						
9:3						
9:4		1				1 (3)
9:5						
9:6						(1)
9:7						
9:8						
9:9						(2)
9:10						(1)
4:1					1	1
totalt		1			1	2 (7)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Beslut om kontaktperson har varit verkställt tidigare och förvaltningen arbetar på att hitta ny person som kan åta sig uppdraget. Ett av de ej verkställda besluten om särskilt boende har fattats i mitten av december 2002, några veckor innan mättillfället. Denna person har sedan tidigare en bostad med tillräckligt stöd och kan vid mättillfället inte sägas ha fått vänta alltför länge på att få tillgång till beslutad insats. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att antalet ej verkställda beslut i Hallstahammars kommun har minskat med 72 % jämfört med året innan.

8.4. Heby kommun

Det finns inga ej verkställda beslut eller avslagsbeslut trots behov i Heby kommun. Heby kommun har även detta år verkställt alla beslut. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen fortsätter att tillgodose de behov som finns hos personer med funktionshinder.

8.5. Kungsörs kommun.

Det finns tre vuxna personer med ej verkställda beslut, varav en kvinna och två män. Det är totalt tre beslut om insatser enligt 9 § LSS, ett beslut om kontaktperson och två beslut om bostad med särskild service för vuxna. Anledning till att besluten inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen, för en person saknas uppdragstagare och för två personer saknas lämpliga bostäder. En planering finns för de personer som har beslut om bostad med särskild service för vuxna. Plats kommer att erbjudas på gruppboestad under hösten 2003. I avvaktan på verkställighet har dessa personer erbjudits insats med korttidsvistelse utanför hemmet.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2						
9:3						
9:4		1				1 (1)
9:5						
9:6						
9:7						
9:8						
9:9	2					2
9:10						
4:1						
totalt	2	1				3 (1)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut i Kungsörs kommun har ökat. Ökningen avser främst beslut om bostad med särskild service för vuxna. Kungsörs kommun har dock en planering för att verkställa aktuella insatser vilket Länsstyrelsen anser vara positivt.

8.6. Köpings kommun.

Det finns totalt 16 personer med ej verkställda beslut. Av dessa är 14 personer vuxna varav fem kvinnor och nio män samt två barn, pojkar. Det är 18 beslut om insatser enligt 9 § LSS som avser ett beslut om personlig assistans, 13 beslut om kontaktperson, två beslut om korttidsvistelse utanför hemmet och två beslut om bostad med särskild service för vuxna. Anledningar till att insatserna inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen för 12 personer då uppdragstagare saknas, för en person då lämplig plats saknas och för två personer då lämplig bostad saknas. För två personer uppges annan anledning, för en person pågick byte och bostadsanpassning av den egna bostaden och för en person har föräldrarna haft svårigheter att acceptera kontaktpersonen. För en person har föräldrarna tackat nej till erbjuden insats då de vill avvakta något innan insatsen verkställs. Andra insatser har erbjudits tre personer i avvaktan på verkställighet. De insatser som erbjudits är korttidsboende, korttidsvistelse och boende i familjehem enligt 4 kap.1 § SoL.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2					1	1
9:3						
9:4		12			1	13(11)

9:5						
9:6	1			1		2 (6)
9:7						
9:8						
9:9	2					2 (7)
9:10						
4:1						
totalt	3	12		1	2	18(23)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut i Köpings kommun har minskat med 22 %. Minskningen avser främst insatsen bostad med särskild service för vuxna och korttidsvistelse utanför hemmet. De beslut som inte är verkställda är i första hand insats med kontaktperson som har ökat, kontaktperson motsvarar 72 % av kommunens totala antal ej verkställda beslut. Anledningarna till att beslut inte är verkställda är främst resursbrist. Länsstyrelsen ser positivt på att antalet ej verkställda beslut minskat. Det är dock viktigt att förvaltningen får tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla de insatser som behövs för att kunna fortsätta det arbetet med att verkställa beslut.

8.7. Norbergs kommun.

I Norberg finns två personer med ej verkställda beslut, en flicka och en kvinna. Det är två beslut som avser insatser enligt 9 § LSS med kontaktperson. Anledning till att beslut inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen då uppdragstagare saknas. Insatsen har i båda fallen varit verkställd tidigare under 2002.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2						
9:3						

9:4		2				2 (4)
9:5						
9:6						(2)
9:7						
9:8						
9:9						
9:10						(1)
4:1						
totalt		2				2 (7)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

De beslut som ej är verkställda i Norbergs kommun avser insats med kontaktperson och båda har varit verkställda tidigare. Länsstyrelsen ser positivt på att antalet ej verkställda beslut i kommunen har minskat med 72 % jämfört med föregående år.

8.8. Sala kommun.

I Sala finns två personer med ej verkställda beslut, en pojke och en man. Det är två beslut om insats enligt 9 § LSS med kontaktperson och daglig verksamhet. Anledning till att insatserna inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen då en person tackat nej till den kontaktperson som erbjudits och uppdragstagare saknas samt då lämplig plats saknas.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2						
9:3						
9:4		1				1 (7)

9:5						
9:6						
9:7						
9:8						
9:9						(1)
9:10	1					1
4:1						
totalt	1	1				2 (8)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Anledningen till att besluten inte är verkställda är resursbrist, brist på person som kan ta uppdrag och brist på plats i daglig verksamhet. Det är positivt att antalet ej verkställda beslut i Sala kommun har minskat med 75 %. Minskningen avser främst insatsen kontaktperson som minskade med 86 %.

8.9. Skinnskattebergs kommun

Det finns inga ej verkställda beslut eller avslagsbeslut trots behov i Skinnskattebergs kommun. Det är en minskning mot föregående år då kommunen hade fyra ej verkställda beslut. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tillgodoser behovet av insatser hos personer med funktionshinder.

8.10. Surahammars kommun.

I Surahammar finns totalt 16 personer med ej verkställda beslut, fyra barn varav tre flickor och en pojke samt 12 vuxna varav fem kvinnor och sju män. Det är totalt 17 beslut varav 16 beslut om insatser enligt 9 § LSS och ett beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. De insatser enligt 9 § LSS som avses är fyra beslut om ledsagarservice, åtta beslut om kontaktperson, tre beslut om korttidsvistelse utanför hemmet och ett beslut om daglig verksamhet. Beslutet om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL avser ledsagning. Anledning till att insatser och bistånd inte är verkställda är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen för fem personer saknas personal, för åtta personer saknas uppdragstagare och för två personer saknas lämplig plats. Två personer har tackat nej till erbjuden insats, en person då personen vill avvakta och en person då anhöriga inte anser att erbjuden verksamhet är lämplig.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2						
9:3		3		1		4
9:4		8				8
9:5						

9:6	1			2		3
9:7						
9:8						
9:9						
9:10	1					1
4:1		1				
totalt	2	12		3		17 (0)

Siffrorna inom parentes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut i Surahammars kommun har ökat markant. Vid uppföljningen föregående år fanns inga ej verkställda beslut eller avslagsbeslut trots behov. De ej verkställda beslut som redovisats för detta år avser i första hand insats med kontaktperson samt ledsagarservice men även korttidsvistelse utanför hemmet. Anledningen till att kommunen inte kan verkställa sina beslut är i första hand resursbrist i form av personella resurser. Det är viktigt att ansvarig nämnd ser till att förvaltningen får tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla de insatser som beviljats.

8.11. Västerås kommun.

I Västerås finns det totalt 70 personer med ej verkställda beslut. Av dessa är 58 vuxna varav 20 kvinnor och 38 män samt 12 barn varav två flickor och 10 pojkar. Det är totalt 75 beslut fördelade på 71 beslut om insatser enligt 9 § LSS och fyra beslut om bistånd enligt 4 kap.1 § SoL. Insatserna enligt 4 kap.1 § SoL avser alla bostad med särskild service och insatserna enligt 9 § LSS avser ett beslut om personlig assistans, nio beslut om ledsagarservice, 18 beslut om kontaktperson, nio beslut om korttidsvistelse utanför hemmet, två beslut om familjehem eller boende för barn och ungdomar, 23 beslut om bostad med särskild service för vuxna och nio beslut om daglig verksamhet.

Anledningarna till att insatserna inte har verkställts är att kommunen inte kan tillhandahålla insatsen i 15 fall då lämplig bostad saknas, i 13 fall då plats saknas, i sju fall då personal saknas och i 11 fall då person eller uppdragstagare saknas. I fyra fall uppges andra orsaker, för en person pågick introduktion i verksamheten och insatsen beräknas verkställd fullt ut i februari 2003, för en person är det svårt hitta personal som kan språket och ytterligare två personer hade mycket speciella krav på uppdragstagaren. I 10 fall har den enskilde personen tackat nej till erbjuden insats. Fyra personer har tackat nej till erbjuden bostad vid flera tillfällen och en person har tackat nej till erbjuden bostad p g a för litet utrymme för hjälpmedel på boendet. Utöver detta finns 10 fall där skälet är andra anledningar, en person vill prova annat boende med personlig assistans först och för en person avser man att skriva avtal och insatsen beräknas verkställd i februari 2003. För en person är inflyttning planerad till februari 2003 och för två personer är insatsen inte aktuell förrän till sommaren efter att skolan har slutat. För tre personer har beslutet fattats under december 2002 och verkställighet är planerad inom två månader. En person har varit inlagd på sjukhus med beräknad hemgång i februari 2003, en har förändrade behov och en person har provat flera kontaktpersoner men är inte nöjd.

De insatser som har erbjuds i avvaktan på verkställighet är ledsagarservice, serviceboende med personlig assistans, avlösarservice, introduktionsplats i daglig verksamhet tills plats kan erbjudas på heltid och korttidsvistelse utanför hemmet enligt 9 § LSS samt socialt stöd, anhöriganställning, hemtjänst via specialgrupp och vistelse på behandlingshem enligt 4 kap.1 § SoL.

Fördelning per insats/bistånd och anledning till att beslut inte är verkställda.

	Plats/ bostad saknas	Person/ personal saknas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Totalt
9:2					1	1 (2)
9:3		8	1			9 (5)
9:4		11	2		5	18(11)
9:5						
9:6	5			1	3	9 (12)
9:7						
9:8	2					2
9:9	15			6	2	23(20)
9:10	6				3	9 (12)
4:1	3			1		4 (5)
totalt	31	19	3	8	14	75(67)

Siffrorna inom parantes anger antalet ej verkställda beslut och avslagsbeslut per den 1 januari 2002.

Länsstyrelsens kommentarer

Antalet ej verkställda beslut i Västerås kommun totalt sett har ökat med 11 %. De beslut om insatser som ökat mest är ledsagarservice 45 %, kontaktperson 39 % och bostad med särskild service för vuxna 14 %. Även insatsen familjehem eller bostad för barn och ungdom har ökat. Beslut om insatser som minskat är däremot personlig assistans 50 %, korttidsvistelse utanför hemmet 25 %, daglig verksamhet 25 % och bostad med särskild service enligt 4 kap.1 § SoL 20 %. Anledningarna är i första hand brist på lämplig bostad eller plats 45 % samt brist på personal och personer som kan åta sig uppdrag 25 %. Av det totala antalet ej verkställda beslut är anledningen i 70 % fall bristande resurser. Det är alarmrande med tanke på att antalet beslut som avser bostad med särskild service ökar, insatsen avser 30 % av det totala antalet ej verkställda beslut. Länsstyrelsen kan dock konstatera att Västerås kommun genomför en inventering av behovet av bostäder i syfte att komma tillrätta med situationen. En god framförhållning och en adekvat planering, som rent faktiskt också är genomförbar, är nödvändiga inslag för att komma tillrätta med nuvarande situation. Viktigt är att ansvarig nämnd ser till att förvaltningen erhåller tillräckliga resurser och fattar behövliga beslut om byggnation utifrån det behov som finns i kommunen.

8.12. Landstinget Västmanland.

Fördelning per område och anledning till att beslut inte är verkställda.

Anledning Insats per område	Kan ej till- handahålla personal sak- nas	Kan ej tillhandahålla annan orsak	Tackat nej	Annan anl.	Beslut totalt
Köping	28	1	10	34	73
Sala		4		2	6
Västerås	1			14	15
Totalt	29	5	10	50	94 (289)

Siffrorna inom parantes anger antalet ej verkställda beslut per den 1 januari 2002.

I Köping finns totalt 73 personer med ej verkställda beslut enligt 9 § LSS. Av dessa är 56 vuxna varav 29 kvinnor och 27 män och 17 barn varav sju flickor och 10 pojkar. Totalt är det 73 beslut om rådgivning och annat personligt stöd. Anledningar till att insatser inte är verkställda är att landstinget inte kan tillhandahålla insatsen, för 28 personer då personal saknas och för en person uppges annan orsak, insatsen är journalförd fel d v s i HSL. I 10 fall har personerna tackat nej till insats, sex personer uppges inte ha behov av insatsen, tre personer uppges inte ha behov och en person uppges inte ha behov och insatsen har avslutats. Annan anledning uppges för 34 personer, för sju personer är kontakt noterad i HSL, för två personer är kontakt noterad i HSL och nu avslutad, för fyra personer uppges inte ha behov och insatsen har avslutats, för fem personer uppges inget behov ha framkommit trots habiliteringsplan, en person efterfrågar logoped inte beviljad kuratorskontakt, en person efterfrågar sjukgymnast inte beviljad psykolog och kuratorskontakt, för fyra personer har beslut inte följts upp och för två personer uppges inte ha behov. Under annan anledning redovisas även åtta personer där två olika skäl uppges d v s att insatsen noterats i HSL och att personen tackat nej då behov inte finns.

I Sala finns totalt sex personer med ej verkställda beslut enligt 9 § LSS. Det är tre vuxna varav två kvinnor och en man samt tre barn varav en flicka och två pojkar. Anledningar till att beslut inte är verkställda är att landstinget inte kan tillhandahålla insatsen för fyra personer då det är s.k. vilande beslut och för två personer uppges annan anledning d v s att man inte vet skälet.

I Västerås finns totalt 15 personer med ej verkställda beslut enligt 9 § LSS. Det är åtta vuxna varav tre kvinnor och fem män samt sju barn varav fem flickor och två pojkar. Anledningar till att beslut inte är verkställda är att landstinget inte kan tillhandahålla insatsen för en person då personal saknas och för 14 personer uppges annan anledning d v s att en person inte hört av sig trots försök till kontakt, för fyra personer att beslut inte registrerats, för två personer att de fått annan insats och för sju personer vet man inte skälet.

Fördelning inom landstinget av bristen på personal

Brist på personal är en av anledningarna till att beslut inte är verkställda. De personalkategorier som det i första hand är brist på inom landstinget är sjukgymnast. Det är i Köping som bristen på personal är störst.

Form av	Psykolog	Kurator	Logoped	Sjuk-	Totalt
---------	----------	---------	---------	-------	--------

insats / område				gymnast	
Köping	1			27	28
Sala					
Västerås			1		1
Totalt	1		1	27	29

Länsstyrelsens kommentarer

Det totala antalet ej verkställda beslut inom landstinget har minskat markant, en minskning med 68 %. Länsstyrelsen kan konstatera att det finns stora skillnader inom landstingets olika områden avseende antalet ej verkställda beslut. Köping står för 78 % av det totala antalet ej verkställda beslut, Västerås för 16 % och Sala för 6 %. Anledningar till ej verkställda beslut inom landstinget är annan anledning 53 % och brist på personal 31 %. Övriga anledningar är att personer har tackat nej 11 % och annan orsak 5 % .

Det finns olikheter avseende anledningar till att beslut ej är verkställda inom landstinget. I Köping är orsaken till att beslut inte har verkställts annan anledning 47 %, att personal saknas 38 %, att personer har tackat nej 14 % och annan orsak 1 %. Fördelningen under annan anledning i Köping är följande, insatsen ges enligt HSL, kontakten är avslutad, inga behov, insatserna är inte adekvat och personen önskar annat samt att beslut inte följts upp. Länsstyrelsen noterar att detta till stor del är samma skäl som under föregående års uppföljning.

I Västerås är orsaken till att beslut inte har verkställts annan anledning 93 % och att personal saknas 7 %. Fördelningen under annan anledning är följande, beslutet har inte följts upp så verksamheten vet inte orsaken i ca hälften av ärendena, beslut har inte dokumenterats, insatsen är inte adekvat för personen och verksamheten har inte lyckats få kontakt. I Sala är huvudorsakerna till att landstinget inte kan tillhandahålla insatsen annan orsak 67 % och annan anledning 33 %. Orsaken som uppges är dock densamma för alla beslut, även om de redovisats olika, nämligen att beslut inte följts upp.

Länsstyrelsen kan notera att antalet ej verkställda beslut har minskat betydligt vilket är positivt. Uppföljningen visar dock på stora skillnader inom landstinget. Skillnaderna i fördelning av antal ej verkställda beslut och anledningar som uppges kan möjligen bero på att arbetet med att följa upp ej verkställda beslut inom landstinget har prioriterats olika. Det finns därmed anledning för nämnden att se över situationen för att det påbörjade arbetet som hittills visat ett mycket gott resultat inte ska tappa fart.